

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
У Х В А Л А
про залишення позовної заяви без руху

20 грудня 2021 р.

Справа №200/18482/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд в складі головуючого судді Кониченка Олега Миколайовича ознайомившись з позовною заявою Хаджинова Івана Михайловича до Управління соціального захисту населення Волноваської районної державної адміністрації про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії

ВСТАНОВИВ:

Позивач, Хаджинов Іван Михайлович, звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовом до Управління соціального захисту населення Волноваської районної державної адміністрації, в якому просив суд:

- визнати протиправною бездіяльність Управління соціального захисту населення Волноваської районної державної адміністрації щодо нарахування та невиплати Хаджинову Івану Михайловичу щорічної разової грошової допомоги до 5 травня за 2020 рік у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, а саме щодо недоплати у розмірі 6800 грн;

- стягнути з Управління соціального захисту населення Волноваської районної державної адміністрації на користь Хаджинова Івана Михайловича недоплачену грошову допомогу до 5 травня за 2020 рік у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком у розмірі 8190,00 (вісім тисяч вісімсот сорок п'ять гривень), з урахуванням попередньо виплаченої суми допомоги, а саме стягнути 6800 грн.

Згідно з частиною 2 статті 171 Кодексу адміністративного судочинства України, суддя відкриває провадження в адміністративній справі на підставі позовної заяви, якщо відсутні підстави для залишення позовної заяви без руху, її повернення чи відмови у відкритті провадження у справі.

Вказана позовна заява підлягає залишенню без руху, оскільки подана з порушеннями вимог ст.ст. 160, 161 Кодексу адміністративного судочинства України, з наступних підстав.

Згідно висновків Верховного Суду у складі Судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Касаційного адміністративного суду, викладені в постанові від 31.03.2021 року по справі № 240/12017/19, згідно яких для визначення початку перебігу строку для звернення до суду необхідно встановити час, коли позивач дізнався або повинен був дізнатись про порушення своїх прав, свобод та інтересів. Позивачу недостатньо лише послатись на необізнаність про порушення його прав, свобод та інтересів; при зверненні до суду він повинен довести той факт, що він не міг дізнатися про порушення свого права й саме із цієї причини не звернувся за його захистом до суду протягом шести місяців від дати порушення його прав, свобод чи інтересів чи в інший визначений законом строк звернення до суду. В той же час, триваюча пасивна поведінка такої особи не свідчить про дотримання такою особою строку звернення до суду з урахуванням наявної у неї можливості знати про

стан своїх прав, свобод та інтересів.

При вирішенні питання щодо дотримання строку звернення до адміністративного суду необхідно чітко диференціювати поняття «дівзнався» та «повинен був дівзнатись».

Так, під поняттям «дівзнався» необхідно розуміти конкретний час, момент, факт настання обівзнаності особи щодо порушених її прав, свобод та інтересів.

Поняття «повинен був дівзнатись» необхідно розуміти як неможливість незнання, високу вірогідність, можливість дівзнатись про порушення своїх прав. Зокрема, особа має можливість дівзнатись про порушення своїх прав, якщо їй відомо про обставини прийняття рішення чи вчинення дій і у неї відсутні перешкоди для того, щоб дівзнатись про те, яке рішення прийняте або які дії вчинені (постанова Верховного Суду від 21.02.2020 №340/1019/19).

Відповідно до ч.ч. 1, 2 ст. 122 КАС України, позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

Для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дівзналася або повинна була дівзнатись про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Дослідивши зміст позовної заяви, суд встановив, що спірні правовідносини виникли з приводу ненарахування та невикплати позивачу щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у 2020 році у розмірі, передбаченому статтею 12 Закону України від 25 грудня 1998 року № 367-XIV «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»».

Згідно до ч. 4 ст. 17-1 Закону України Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту особи, які не отримали разової грошової допомоги до 5 травня, мають право звернутися за нею та отримати її до 30 вересня відповідного року, в якому здійснюється виплата допомоги.

Тож, позивач мав право звернутися за разовою грошовою допомогою до 5 травня 2020 року та отримати її до 30 вересня 2020 року.

Таким чином, 30 вересня 2020 року - це встановлена законом кінцева дата, до якої могла бути здійснена виплата вказаної допомоги за 2020 рік, та до якої позивач міг очікувати на остаточну виплату цієї допомоги, тому перебіг строку звернення позивача до суду з даним позовом з позовними вимогами в частині стягнення спірної грошової допомоги за 2020 рік обраховується з 01.10.2020 року.

Тобто, встановлений ст. 122 КАС України шестимісячний термін для позовних вимог в цій частині сплинув 31.03.2021 року.

Така правова позиція суду кореспондує висновкам, викладеним в постанові Верховного Суду від 06 лютого 2018 року у справі № 607/7919/17.

Відповідно до ч. 6 ст. 161 КАС України, у разі пропуску строку звернення до адміністративного суду позивач зобов'язаний додати до позову заяву про поновлення цього строку та докази поважності причин його пропуску.

Згідно ч. 1 ст. 123 КАС України, у разі подання особою позову після закінчення строків, установлених законом, без заяви про поновлення пропущеного строку звернення до адміністративного суду, або якщо підстави, вказані нею у заяві, визнані судом неповажними, позов залишається без руху. При цьому протягом десяти днів з дня вручення ухвали особа має право звернутися до суду з заявою про поновлення строку звернення до адміністративного суду або вказати інші підстави для поновлення строку.

Дослідивши матеріали адміністративного позову з доданими до нього документами суд встановив, що позивач в адміністративному позові заявив клопотання про поновлення строку звернення до суду, яке обґрунтував тим, що його право порушено державним органом він дівзнався з листа відповідача від 02.12.2021 року та до цього часу вважав дії державного органу правомірними, чекав виплат відповідно до закону.

Також позивач посилається на запровадження карантину, з метою попередження

розповсюдження захворюваності на гостру респіраторну інфекцію, спричинену корона вірусом COVID-19, керуючись Указом Президента України від 13 березня 2020 року № 87/2020 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2» постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19.

Суд не приймає такі доводи позивача та такі причини пропуску строку звернення до суду вважає неповажними та зазначає, наступне.

Суд зазначає, що Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» 30 березня 2020 року № 540-ІХ, що набрав законної сили 02.04.2020 року, розділ VI "Прикінцеві положення" доповнено пунктом 3 такого змісту: «Під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), строки, визначені статтями 47, 79, 80, 114, 122, 162, 163, 164, 165, 169, 177, 193, 261, 295, 304, 309, 329, 338, 342, 363 цього Кодексу, а також інші процесуальні строки щодо зміни предмета або підстави позову, збільшення або зменшення розміру позовних вимог, подання доказів, витребування доказів, забезпечення доказів, а також строки звернення до адміністративного суду, подання відзиву та відповіді на відзив, заперечення, пояснень третьої особи щодо позову або відзиву, залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви, пред'явлення зустрічного позову, розгляду адміністративної справи, апеляційного оскарження, розгляду апеляційної скарги, касаційного оскарження, розгляду касаційної скарги, подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами продовжуються на строк дії такого карантину.

Строк, який встановлює суд у своєму рішенні, не може бути меншим, ніж строк дії карантину, пов'язаного із запобіганням поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)».

Відповідно до п. 2 Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» 18 червня 2020 року 731-ІХ, що набрав законної сили 17.07.2020 року, процесуальні строки, які були продовжені відповідно до пункту 3 розділу VI "Прикінцеві положення" Кодексу адміністративного судочинства України в редакції Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)" № 540-ІХ від 30 березня 2020 року, закінчуються через 20 днів після набрання чинності цим Законом.

Протягом цього 20-денного строку учасники справи та особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, інтереси та (або) обов'язки (у разі наявності у них права на вчинення відповідних процесуальних дій, передбачених цими кодексами), мають право на продовження процесуальних строків з підстав, встановлених цим Законом.

Враховуючи викладене, процесуальні строки, які були продовжені пунктом 3 розділу VI "Прикінцеві положення" КАС України в редакції Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)" № 540-ІХ від 30 березня 2020 року закінчилися 07.08.2020 року.

Враховуючи викладене, з 07.08.2020 року введення карантинних обмежень не є безумовною підставою для поновлення строку звернення до суду з позовною заявою.

Поряд з цим, суд зазначає, що звернення позивача до суду з позовною заявою є його правом і жодних обмежень щодо його реалізації у зв'язку з веденням карантину на території України законом встановлено не було.

Поважними причинами пропуску строку визнаються лише ті обставини, які були чи об'єктивно є непереборними, тобто не залежать від волевиявлення особи, що звернулася з адміністративним позовом, пов'язані з дійсно істотними обставинами, перешкодами чи труднощами, що унеможливили своєчасне звернення до суду. Такі обставини мають бути підтверджені відповідними та належними доказами.

За загальним правилом перебіг строку на звернення до адміністративного суду починається від дня виникнення права на адміністративний позов, тобто дня, коли особа дізналася або могла дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Незнання про порушення через байдужість до своїх прав або небажання дізнатися не є поважною причиною пропуску строку звернення до суду.

Встановлення строків звернення до суду з відповідними позовними заявами законом передбачено з метою дисциплінування учасників адміністративного судочинства та своєчасного виконання ними передбачених Кодексом адміністративного судочинства України певних процесуальних дій. Інститут строків в адміністративному процесі сприяє досягненню юридичної визначеності у публічно-правових відносинах, а також стимулює учасників адміністративного процесу добросовісно ставитися до виконання своїх обов'язків.

Відповідно до частини четвертої статті 17-1 Закону України Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту особи, які не отримали разової грошової допомоги до 5 травня, мають право звернутися за нею та отримати її до 30 вересня відповідного року, в якому здійснюється виплата допомоги.

Отже, перебіг шестимісячного строку звернення до суду з позовом щодо виплати щорічної разової грошової допомоги за 2020 рік з урахуванням положень частини четвертої статті 17-1 Закону України Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту, розпочався 01.10.2020 та закінчився 31.03.2021.

Аналогічна правова позиція викладена в постанові Першого апеляційного адміністративного суду від 16 червня 2021 року по справі № 360/2008/21.

Колегія суддів також зазначила, що виплата грошової допомоги до 5 травня є періодичним платежем, а тому в будь-якому разі його розмір відомий особі, яка його отримує.

Така особа має реальну, об'єктивну можливість виявити належну зацікавленість та вчинити активні дії з метою отримання інформації про рішення, на підставі якого було здійснено призначення конкретного розміру грошової допомоги чи був здійснений його перерахунок, з яких складових він складається, як обрахований та на підставі яких нормативно-правових актів був здійснений саме такий його розрахунок чи розрахунок його складових.

Рішення Конституційного Суду України від 27.02.2020 № 3-р/2020 міститься у відкритому доступі на сайті Конституційного Суду України, а рішення Верховного Суду від 29.09.2020 у зразковій справі № 440/2722/20 в Єдиному державному реєстрі судових рішень, та позивач міг дізнатися про їх зміст та передбачити наслідки пропуску строку звернення до суду з позовними вимогами щодо нарахування та виплати разової грошової допомоги до 5 травня за 2020 рік.

Встановлення строків звернення до суду з відповідними позовними заявами законом передбачено з метою дисциплінування учасників адміністративного судочинства та своєчасного виконання ними передбачених Кодексом адміністративного судочинства України певних процесуальних дій. Інститут строків в адміністративному процесі сприяє досягненню юридичної визначеності у публічно-правових відносинах, а також стимулює учасників адміністративного процесу добросовісно ставитися до виконання своїх обов'язків.

Наведені позивачем підстави не є такими, що унеможлилювали звернення позивача до суду з адміністративним позовом протягом понад 1,5 року.

Тож, суд дійшов висновку, що позивач не надав належних доказів існування обставин, які є об'єктивно непереборними, не залежали від його волевиявлення та пов'язані з реальними істотними перешкодами для своєчасного звернення до суду.

Відповідно до ч. 4 ст. 169 КАС України у разі не усунення у визначений судом строк недоліків позовної заяви, яку залишено без руху або яку підписано особою, яка не має права її підписувати, позовна заява буде повернута заявникові.

Відповідно до частини 1 статті 169 КАС України, суддя, встановивши, що позовну заяву подано без додержання вимог, встановлених статтями 160, 161 цього Кодексу, протягом п'яти днів з дня подання позовної заяви постановляє ухвалу про залишення позовної заяви без руху.

Керуючись ст.ст. 160, 161, 169 Кодексу адміністративного судочинства України, суд -

УХВАЛИВ:

В задоволенні клопотання позивача про поновлення строку звернення до суду з позовною заявою – відмовити.

Позовну заяву Хаджинова Івана Михайловича до Управління соціального захисту населення Волноваської районної державної адміністрації про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії – залишити без руху.

Надати позивачу строк не більше десяти днів з дня отримання ухвали про залишення позовної заяви без руху на усунення недоліків позовної заяви, шляхом надання заяви про поновлення строку звернення до суду з позовною заявою та докази поважності причин його пропуску.

Ухвала набирає законної сили з моменту постановлення та оскарженню не підлягає.

Учасники справи можуть отримати інформацію по справі, що розглядається, за сторінкою на офіційному веб-порталі судової влади України в мережі Інтернет (веб-адреса сторінки ://court.gov.ua/).

Текст ухвали розміщений в Єдиному державному реєстрі судових рішень (веб-адреса сторінки: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>).

Суддя

О.М. Кониченко

